

Motion till riksdagen 2005/06:K21

av **Helena Höij m.fl. (kd)**
med anledning av skr. 2005/06:95

En nationell handlingsplan för de mänskliga rättigheterna 2006–2009

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning.....	1
Förslag till riksdagsbeslut	2
Motivering.....	2
Etisk grund	2
Hur byggs värdegrunden upp?	3
Värdekommission	3
Förstärkta fri- och rättigheter	4
Fri- och rättighetsombudsman.....	5
Inrätta en författningsdomstol	5
Sverige – långt ifrån perfekt.....	6
Regeringens handlingsplan	6
Barnen och mänskliga rättigheter.....	7
Rätten att välja undervisning	8
Religionsfrihet.....	8
Kriminalisera deltagande i eller stöd till rasistiska organisationer	9
Funktionshindrade.....	10
Asylsökande och flyktingar.....	10
Diskriminering av kvinnor	11
Det goda arbetet och yttrandefrihet på arbetsplatsen.....	11
Homosexuella, bisexuella och transpersoner (HBT)	12

Fel! Okänt namn på

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om den ideella sektorn.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om familjers status.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om rätten att välja undervisning.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om religionsfriheten.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Europakonventionen ett starkare stöd i grundlagen.

Motivering

Regeringens skrivelse om de mänskliga rättigheterna är en handlingsplan för de mänskliga rättigheterna avseende perioden 2006–2009 och en kartläggning av situationen för de mänskliga rättigheterna i Sverige 2005. Skrivelsen bygger på den första handlingsplanen som lades fram för riksdagen 2002. Grundlagen skall garantera och skydda de mänskliga rättigheterna. Sådana rättigheter är framför allt rätten till liv, personlig frihet och integritet, åsiktsfrihet, religionsfrihet, yttrandefrihet, tryckfrihet, mötesfrihet, föreningsfrihet, demonstrationsfrihet och rätten till egendom. Kristdemokraterna anser att fri- och rättighetsskyddet skall vara relaterat till förhållandet mellan det allmänna och den enskilde såväl som mellan enskilda.

Kristdemokraterna anser att flera områden saknas i skrivelsen. Det gäller åtgärder för att underlätta för den ideella sektorn. Det gäller frågan om familjernas status och möjlighet att fullgöra sina uppgifter inte minst gentemot barnen och deras möjlighet att välja undervisning. Hur religionsfriheten skall skyddas tas inte heller upp i handlingsplanen.

Etisk grund

För att ett samhälle skall kunna fungera behövs att invånarna omfattar vissa gemensamma värden. Varje civiliserat samhälle utgår från en sådan värdebas, en etik, som klargör hur man bör uppträda mot varandra. I alla samhällsbyggen har etik successivt kodifierats till lagar som medborgarna haft att rätta sig efter.

Inga politiska beslut tas utan att människosyn och etik spelar en grundläggande roll. Lagstiftning är ett uttryck för samhällets etik, som i sin tur byggs upp av värden, rättigheter och normer. Värden kan identifieras genom att fråga efter det som är värdefullt för den enskilda människan, för alla människor och för samhället. Gemensamma eller allmänt giltiga värden är livet, människovärdet, kärlek, sanning, frihet, kunskap, den goda miljön etc. De är

värden i sig. En rättighet innebär anspråk att få uppnå, uppleva eller realisera ett värde. Det handlar om rätten till ett meningsfullt liv, att bemötas med värdighet och respekt, uppleva kärlek, att få ta del av sanning, få tillägna sig kunskap och att få ta del av en ren miljö. En norm påtalar ett ansvar för värdena och rättigheterna till dem. Det kan gälla att respektera liv och andras människovärde, att visa kärlek, att hålla sig till sanning och hederlighet, tillägna sig kunskap och att värna miljön.

Hur byggs värdegrunden upp?

Det finns tre viktiga fundamentala och sammanhängande kriterier på demokratin. Människovärdet med de grundläggande fri- och rättigheterna, majoritetsstyre och hänsynen till minoriteter. Denna demokratisyn är värdegrundad. Demokratin är inte något teknokratiskt system för beslutsfattande. Ett styre där majoriteten kränker, hotar eller eliminerar minoriteter, eller där en majoritet tolererar sådant, är därför ingen demokrati.

Vi har idag en del oroande influenser som vill bortse från den grundläggande synen på människan. Därför är det viktigt att vårt fri- och rättighetstänkande är sammanhängande och tydligt och framför allt att vi tydligt och klart vågar argumentera för det.

Omtanke börjar hemma. Så skulle man kunna översätta ett bevingat engelskt uttryck. Det är i de nära relationerna som människovärdet och fri- och rättigheterna införlivas i vårt tänkande och i vår syn på medmänniskan och hela samhället. De första uppväxtåren är extra viktiga. Moderna kriminologer har upptäckt vad som sedan urminnes tider varit en levande kunskap hos föräldrar, nämligen att uppfostran faktiskt har betydelse. Föräldrarna, familjen, spelar huvudrollen i arbetet för att förstärka de mänskliga fri- och rättigheterna i det allmänna medvetandet.

Föräldrainsatsen är den mest fundamentala, men behöver kompletteras. Det omgivande samhället måste medverka och stödja föräldrarna i deras arbete med värdeöverföringen. Förskola, skola och övriga samhälleliga institutioner bör ta ett stort ansvar på det området. Och även det civila samhället borde känna sitt ansvar. Det är ofrånkomligt att medierna har ett alldeles särskilt ansvar för värdeinternaliseringen.

Lagstiftaren har förstås ett ansvar bland annat genom att lagstiftningen fokuserar och argumenterar för värdefrågorna. Lagstiftningen är faktiskt också opinionsbildande, inte bara krasst inriktad på rättsliga grunder. De s.k. målsättningsstadgandena i 1 kap. 2 § regeringsformen är ett exempel på detta. Där talas det om respekt för människans lika värde och om frihet och värdighet, etc.

Värdekommission

För Kristdemokraterna har frågan om människosynen alltid varit den centrala i det politiska arbetet. Kulturtraditionen påverkar självfallet värde- och norm-

Fel! Okänt namn på

systemet i ett samhälle. Sverige finns inom vad man kallar den västerländska kulturkretsen, som präglats starkt av kristet och humanistiskt tänkande. Den värdebas som skapats inom denna tradition utgör en god grund för uppbyggandet av en människovärdig miljö; det vi kallar ett gott samhälle.

Mycket av vår samtid karaktäriseras av osäkerhet, ibland förvirring, ett sökande efter vad som är meningen. Vi tror att det är viktigt att även politikerna möter dessa behov på ett naturligt sätt.

Tidigare har vi kristdemokrater pekat på det norska exemplet med en värdekommission. Dess uppdrag formulerades så här:

Huvudmålet är att bidra till en bred värdemässig och samhällsetisk mobilisering för att stärka positiva gemenskapsvärden och ansvar för miljön och samhällsgemenskapen. Det är viktigt att motverka likgiltighet och främja personligt ansvar, deltagande och demokrati.

Den skall bidra till att skapa större insikt om värdefrågor och etiska problemställningar på ett sådant sätt att våra liv som enskilda, vår kultur och samhällsutveckling och vårt förhållande till naturen i större grad kan präglas av insiktsfulla "värdeval".

I den norska värdekommissionen finns en mängd spännande ansatser som kan användas i Sverige för att belysa etikens/värdebasens betydelse för olika samhällsområden.

Sverige bör i syfte att bredda och entusiasmera den etiska diskussionen med sikte på samhällets fundament och därmed de mänskliga fri- och rättigheterna tillsätta en värdekommission. Detta finns mer ingående beskrivet i en annan kristdemokratisk motion.

Förstärkta fri- och rättigheter

Grundläggande kriterier för en fungerande rättsstat är mänskliga fri- och rättigheter. Det svenska skyddet för dessa fri- och rättigheter behöver vidgas och förstärkas, exempelvis rätten till liv, föräldrarätten, den negativa föreningsfriheten och äganderätten. Det behövs också ett tydligt diskrimineringskydd för människans integritet oberoende av religion, ålder, kön, språk, sexuell identitet, genetiska drag, ekonomisk eller social ställning, funktionshinder, utvecklingsstörning, etnisk eller politisk tillhörighet. Detta skydd måste vara effektivt inte enbart i förhållandet mellan den enskilde och det allmänna. Rättsstaten måste också tillförsäkra ett sådant skydd mellan enskilda.

Regeringsformen tillförsäkrar med smärre undantag endast medborgarna fri- och rättigheter uppräknade i 2 kap 1 § regeringsformen i förhållande till det allmänna. Medborgarna tillförsäkras däremot inte sådana generella fri- och rättigheter i förhållande till andra enskilda eller andra enskilda rättssubjekt (företag eller organisationer). I denna del kan det inte anses råda full parallellitet mellan regeringsformen och Europakonventionen. Enligt Kristdemokraternas mening vore det värdefullt att utreda om även fri- och rättigheter mellan enskilda borde grundlagsfästas och inte som nu i huvudsak vara inriktade på förhållandet mellan den enskilde och det allmänna. En sådan grundlagsfäst rätt skulle stärka Sverige som rättsstat.

Fel! Okänt namn på

Grundlagsutredningen hanterar en översyn av regeringsformen. Det i motionen aktualiserade området bör bli föremål för denna översyn. Området ingår inte specifikt i direktiven till utredningen. Regeringen bör genom tilläggsdirektiv begära att det faktiska diskrimineringskyddet utökas enligt vad som ovan anförts. Detta har vi yrkat i andra motioner.

Vi kristdemokrater anser att effektivare diskrimineringslagar, stärkt arbete med värdegrundsfrågor i skolan och ett kompetent rättsväsende som prioriterar kampen mot hatbrott är viktiga faktorer för att värna alla människors värde till exempel oavsett sexuell identitet.

Fri- och rättighetsombudsman

I ett förstärkt skydd för fri- och rättigheterna bör ingå kravet på en sammanhållen myndighet för fri- och rättighetsfrågor till stöd för medborgarna. I Sverige har med åren alltfler ombudsmannaämbeten inrättats: Konsumentombudsmannen (KO), Jämställdhetsombudsmannen (JämO), Ombudsmannen mot etnisk diskriminering (DO), Barnombudsmannen (BO), Handikappombudsmannen (HO) samt Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning (HomO). Kristdemokraterna har tidigare motionerat om utredning av sammanläggning av de olika främjandeombudsmännen till en fri- och rättighetsombudsman. Med alltfler ombudsmän riskerar vi att få en uppsplittring av resurser. Medborgarnas möjligheter att hitta rätt i floran av ombudsmän blir allt svårare. Förutom en mer fristående ställning för ombudsmännen borde därför även själva organisationen förändras. En utredning har nyligen lämnat förslag om en sammanhållen myndighet i huvudsak i enlighet med vårt förslag. Frågan bereds för närvarande.

Inrätta en författningsdomstol

Maktindelning har varit ett grundläggande begrepp när demokratiska staters konstitutionella konstruktion utformats. Detta synsätt har dessvärre inte varit vägledande för uppbyggnaden av den svenska konstitutionen. Den dömande makten har haft en underordnad ställning och kan knappast anses utgöra ett separat maktcentrum. Den blygsamma utformningen och användningen av lagprövningsrätten är ett exempel på detta. Kristdemokraterna anser därför att maktindelningen mellan lagstiftare och verkställare bör kompletteras med en juridisk instans i form av en författningsdomstol, vilket vi yrkar på i andra motioner. Författningsdomstolen skall ha kompetens att pröva vanlig lags överensstämmelse med grundlag. Tolkningstvister av vallag och övriga lagar som rör det politiska systemets funktion skall också ligga inom domstolens prövningsrätt. Ytterligare en viktig uppgift för författningsdomstolen vore att pröva påstådda kränkningar av de mänskliga fri- och rättigheterna, fastslagna i grundlagen och i den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

Fel! Okänt namn på

Det finns goda skäl att genomföra en noggrann utredning kring frågan om en författningsdomstols ställning i Sverige. Det har också riksdagen, bland annat till följd av ett kristdemokratiskt initiativ, gett regeringen till känna, och frågan utreds nu av Grundlagsutredningen. Kristdemokraterna välkomnar att utredningen skall se över hur en utvidgad lagprövningsrätt skall hanteras. Kristdemokraterna arbetar för att en särskild författningsdomstol skall ha denna kompetens.

Sverige – långt ifrån perfekt

Sverige framhålls gärna som ett mönsterland vad gäller mänskliga fri- och rättigheter. Vi är bra på att arbeta fram nya konventioner för mänskliga rättigheter och vanligtvis, men långt ifrån alltid, också att ratificera dem. Men när det kommer till att förverkliga dem går det trögare. Det tog t.ex. 28 år innan definitionen på flyktning i den svenska utlänningslagen vidgades så att den stämde överens med FN:s flyktingkonvention från 1951. Det tog 44 år att få den europeiska rättighetskonventionen inkorporerad i svensk lag. Dessa är bara några av alltför många exempel. Det är viktigt att Sverige är ett föregångsland när det gäller att ratificera nödvändiga konventioner.

Katalogen över mänskliga rättigheter och de åtgärder som Sverige förbundet sig att utföra är ingen meny där vi tar för oss av det som vi vill ha och ratar resten.

Mycket återstår att göra för att garantera mänskliga fri- och rättigheter t.o.m. i Sverige. I Norge har man förvandlat tre MR-konventioner till norsk lag med företrädare framför andra norska lagar. Att upphöja konventionstexter till lag innebär att norska medborgare kan pröva påstådda kränkningar mot de mänskliga rättigheterna i den norska Högsta domstolen. Här har Sverige mycket att lära. Sverige bör därför överväga att ge Europakonventionen ett starkare stöd i grundlagen. Detta bör ges regeringen till känna.

Regeringens handlingsplan

Regeringens handlingsplan har stort fokus på diskrimineringsfrågor – ett område där det fortfarande finns mycket kvar att göra. Arbetsmarknaden är ett exempel där t.ex. personer med annan bakgrund än svensk diskrimineras. Kvinnor lönediskrimineras ännu, vilket Sverige kritiserats för i en FN-rapport. Regeringen skriver att ett arbete nu har inletts med att ta fram en nationell handlingsplan för att avskaffa könsdiskriminerande löneskillnader, vilken kommer att ligga till grund för åtgärder inom detta område. Kristdemokraterna vill dock understryka att stat, kommun och landsting redan nu har ett stort ansvar att vara föregångare vad gäller att sätta jämställda löner.

När regeringen redovisar vad man avser vidta för åtgärder under rubriken "Föreningsfrihet" handlar det uteslutande om att försäkra sig om att bidrag inte går till föreningar som diskriminerar, en åtgärd som naturligtvis borde

vara självklar. Men regeringen glömmer att också initiera åtgärder som kan stödja föreningslivet och den för Kristdemokraterna så viktiga ideella sektorn. Kristdemokraterna anser att handlingsplanen bör kompletteras med åtgärder som underlättar den ideella sektorns samverkan med det offentliga och ger den enklare spelregler, samt med åtgärder som leder till en mer långsiktig finansiering istället för kortsiktiga projektbidrag. Detta bör ges regeringen till känna.

Nedan följer ytterligare områden där Kristdemokraterna anser det speciellt viktigt att Sverige förbättrar den inhemska respekten för mänskliga rättigheter, som regeringen försummat i sin handlingsplan.

Barnen och mänskliga rättigheter

I enlighet med FN:s barnkonvention skall "barnets bästa" genomsyra alla politikområden. För att bedöma vad som är barnets bästa behövs en väl grundad kunskap om barn och att barnet självt får komma till tals. Tyvärr finns det i Sverige idag alltför många barn vars rättigheter inte respekteras. Det finns en alltför hög andel barn och ungdomar med psykiska problem, som inte i tid nås av vård, stöd och hjälp.

Över 100 000 barn mobbas i svenska skolor. Såväl fysisk som psykisk mobbning är oacceptabla handlingar. Ingen har rätt att bagatellisera ett barns upplevelser. De lagar som reglerar samvaron mellan människor i samhället måste gälla även i skolmiljön. Mobbning berör inte bara den enskilda personen utan i själva verket de mest centrala och grundläggande värderingarna och rättigheterna i samhället. Att slippa mobbning är en mänsklig rättighet för alla, även för barn och ungdomar. En nollvision mot mobbning är därför den enda rimliga målsättningen.

Situationen är allvarlig bland flyktingbarn. Det är inte alls ovanligt med självmordsförsök bland flyktingbarn. Enligt barnkonventionens artikel 3 gäller att "*i fall som rör ett barn skall särskilt beaktas vad hänsyn till barnets hälsa och utveckling samt bästa i övrigt kräver*". Detta betyder att barnets bästa skall vägas in i alla led i asylprocessen. Detta sker inte alltid idag. Mottagandet av barn sker inte med några klara instruktioner, inte ens när det gäller ensamma flyktingbarn. I utredningar behövs höjd barnkompetens hos handläggarna och en utveckling av metodiken samt tydligare riktlinjer för när och hur barn skall höras. Barnombudsmannen har riktat starkt kritik mot myndigheter som inte låter flyktingbarn komma till tals.

Regeringen skriver att barnets rätt skall vara ett högprioriterat område inom asyl- och migrationspolitiken. Låt oss hoppas att det blir så för allvarliga brister har alltför länge fått vara kvar.

En grundläggande mänsklig rättighet för barn är rätten att tillhöra en familj. FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna lägger fast att familjen är den naturliga och grundläggande enheten i samhället och äger rätt till skydd från samhället och staten. FN:s barnkonvention slår också fast att barn har rätt att, så långt som möjligt, ha vetskap om sina föräldrar och att bli vårdade av dessa. Det skulle ha varit värdefullt om frågeställningar om familj-

Fel! Okänt namn på

jen hade utvärderats seriöst i skrivelsen och man belyst huruvida Sverige lever upp till åtagandena gällande stöd till familjen. Familjens status i synen på mänskliga rättigheter bör uppvärderas. Detta bör ges regeringen till känna.

Rätten att välja undervisning

Rätten att välja den undervisning som skall ges åt barnen tillkommer i främsta rummet deras föräldrar. Det stadgas i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, artikel 26 punkt 3.

Inledningen till barnkonventionen samt artikel 29 tar sikte på rätten för enskilda och för organisationer att anordna utbildning. Det gör även Europakonventionen, första tilläggsprotokollet 1952, artikel 2. Där står: *Ingen får förvägras rätten till undervisning. Vid utövandet av den verksamhet som staten kan ta på sig i fråga om utbildning och undervisning skall staten respektera föräldrarnas rätt att tillförsäkra sina barn sådan utbildning och undervisning som står i överensstämmelse med föräldrarnas religiösa och filosofiska övertygelse.*

Handlingsplanen för de mänskliga rättigheterna för de kommande åren borde ha behandlat även rätten att anordna och välja utbildning. Kristdemokraterna anser att friskolor är ett naturligt komplement till de kommunala skolorna, och deras framtid måste säkras lika självklart som de kommunala skolornas.

Rätten att välja skola är en demokratisk självklarhet i ett pluralistiskt samhälle. Fristående skolor bidrar till att skapa en mångfald som ökar möjligheten för varje elev att hitta en skola som passar just honom/henne. De fristående skolorna medverkar också till att stärka den pedagogiska förnyelsen och utvecklingen inom svenskt skolväsende.

Kristdemokraterna vill skapa en sammanhållen skolpolitik där villkoren för de kommunala och fristående skolorna är likvärdiga och där alla barn och föräldrar har samma möjlighet att välja mellan olika skolformer. Innan den borgerliga regeringen i början av 1990-talet genomförde friskolereformen var det bara barn till välbeställda som hade frihet att välja skola. Idag är det en möjlighet som är lika för alla. Socialdemokraterna försöker med jämna mellanrum beskära friheten för de fristående skolorna genom att öka kraven och ställa nya villkor på verksamheten. Vi kristdemokrater vill istället uppmuntra barn och föräldrar att göra ett aktivt val av skola och inte begränsa den möjligheten genom hårdare reglering av de fristående skolornas utvecklingsmöjligheter. Detta bör ges regeringen till känna.

Religionsfrihet

En av de mänskliga rättigheterna är religionsfriheten, varför det är anmärkningsvärt att denna helt förbigås i skrivelsens handlingsplan. Regeringen tar endast sikte på diskriminering på grund av trosuppfattning men tar inte alls upp frågor som rör människors rätt och möjlighet att utöva sin religion.

Fel! Okänt namn på

Ett av de mest karaktäristiska uttrycken för människans natur är förmågan och den starka benägenheten att reflektera över sin egen existens. Detta har fött existentiella frågor som visat sig vara närvarande under hela mänsklighetens historia och som t.ex. handlat om världens uppkomst, döden och meningens med livet. Till det djupast mänskliga hör således människans själsliga och andliga behov.

Alltsedan 1900-talets början har sekulariseringen trängt undan kristendomen. De senaste årens invandring har dessutom inneburit att det svenska samhället i allt högre grad har kommit att präglas av religiös pluralism. Eftersom människan är en fri, tänkande varelse med eget samvete, är religionsfrihet en självklar mänsklig rättighet, vilket innebär att alla människor skall ges rätten att bekänna och utöva sin religion. Den ökande religiösa pluralismen skall dock inte bara tolereras, utan därtill också respekteras. Den tillför nya perspektiv på de existentiella frågorna, vilket ökar både förståelsen för och kunskapen om andra religioner och deras utövare. Friheten att utöva sin religiösa tro får dock aldrig medföra att man i trons namn kränker andra människor.

Det offentliga skall förhålla sig till de olika religiösa kyrkorna och samfundet i enlighet med subsidiaritetsprincipen, det vill säga vara stödjande och kompletterande istället för styrande och ersättande. Det innebär att kyrkor och andra religiösa samfund skall ges goda möjligheter att verka och utvecklas i frihet utan statlig styrning och i enlighet med sin särart.

Förutom att vara ett forum, där människor kan dela och uttrycka sin andliga längtan, är ett vitalt samfundsliv till gagn för samhället även i ett generellt perspektiv. Dels befrämjas normbildningen och förutsättningarna att etablera en gemensam värdegrund, dels stärks det demokratiska systemet när människor engageras och arbetar tillsammans i olika former av föreningsverksamhet. Stöd skall därför utgå till de trossamfund som bedriver verksamhet, vars karaktär och ändamål står i överensstämmelse med grundläggande principer om att varje människa är unik och att alla människor har samma absoluta och okränkbara värde.

Kristdemokraterna anser att Sverige behöver mer av dialog och mindre av konfrontation mellan religiösa och etniska grupper i landet. Därför föreslår Kristdemokraterna att ett interreligiöst råd tillsätts där man tar fasta på att religiösa organisationer kan och vill delta i byggandet av det goda samhället. Förhoppningen är att ett sådant råd skall kunna leda till ökad kunskap om landets religiösa liv, stärka samhörigheten mellan icke-troende och troende och bidra till fördjupad dialog mellan medborgare av olika religiös tro. Detta bör ges regeringen till känna.

Kriminalisera deltagande i eller stöd till rasistiska organisationer

Det demokratiska samhället undergrävs av de rasistiska organisationerna och de brott som följer i dessa organisationers spår. Ökningen av hatbrott med

Fel! Okänt namn på

rasistiska och naziinspirerade förtecken och ideologiskt motiverad organiserad brottslighet de senaste åren är varningsklockor.

Den svenska regeringen har av FN:s kommitté mot rasdiskriminering i snart 30 år kritiserats för sin underlåtenhet att effektivt lagstifta mot rasistisk propaganda i organiserad form. Från svenskt håll sägs att vår lagstiftning för att stävja hets mot folkgrupp skulle vara tillräcklig. Detta envisas man med trots att FN-kommittén gång på gång förklarar att det inte räcker.

Kristdemokraterna anser att enskilds stöd till eller deltagande i rasistisk organisation, terroristgrupp eller annan organiserad brottslighet skall ses som en kriminell handling. Kristdemokraterna anser att lagstiftarna måste ge tydliga signaler. Denna inskränkning av föreningsfriheten motiveras med att föreningens verksamhet då strider mot mänskliga rättigheter genom att den ägnar sig åt förföljelse av flyktingar eller människor på grund av deras nationella ursprung eller trosbekännelse.

Eftersom det inte finns specificerade bestämmelser om ideella föreningar, kan den förening som förbjuds idag återuppstå under annat namn imorgon. Därför är det mycket effektivare att kriminalisera det enskilda *deltagandet* i den typen av organiserad rasism, vilket Kristdemokraterna länge krävt och fortsätter kräva i olika sammanhang. Om detta finns skrivningar i en annan kristdemokratisk motion.

Funktionshindrade

Alla människor är unika och har ett lika värde, och det är därför en självklarhet att funktionshindrade skall äga samma rätt och skydd som övriga i samhället och kunna delta i samhällslivet på lika villkor. Sverige har antagit FN:s 22 standardregler för att tillförsäkra människor med funktionsnedsättning delaktighet och jämlikhet. Det är av största vikt att Sverige fullföljer det vi i internationella sammanhang har åtagit oss.

Ännu saknar dock många grundskolor ens minimal anpassning för rörelsehindrade och i en del landsting råder mycket långa väntetider för hjälpmedel till funktionshindrade. Bemötandeutredningen har visat att många handikappade upplever att de inte har det inflytande över sitt liv som lagen ger dem rätt till. Detta redovisas även i en annan kristdemokratisk motion.

Asylsökande och flyktingar

Flyktingströmmar är oftast en följd av förföljelse, väpnade konflikter och kränkningar av mänskliga rättigheter. Deklarationer om mänskliga rättigheter slår fast att ”envar har rätt till en nationalitet” och ”envar har rätt att i andra länder söka och åtnjuta fristad från förföljelse”. 1951 års konvention är ett juridiskt bindande dokument för de stater som har tillträtt den, och utgör en milstolpe i internationell flyktinglagstiftning.

I rapporter från bland annat UNHCR kritiserar EU:s allt striktare flyktingpolitik. Vi delar den kritiken. Det är inte värdigt en kontinent som vet vad

krig och förföljelse innebär att resa alltför murar mot de flyende och minska antalet lagliga sätt att ta sig in i EU. Därmed tvingas flyende ta sig hit illegalt. Således bidrar politiken till att öka människosmugglingen. För närvarande har Sverige visumtvång gentemot mer än 100 länder. Kristdemokraterna ifrågasätter användningen av visum som ett instrument för att hålla asylsökande utanför Sveriges gränser. Åtgärder som visumtvång kan inte accepteras när konsekvensen blir att människor i behov av skydd frångår rätten. Åtgärderna utgör därmed en urholkning av asylrätten.

När det gäller svensk flyktingpolitik så är det högst pinsamt för vårt land och en tragedi för de drabbade att Sverige fällts av FN:s tortyrkommitté vid flera tillfällen. FN:s tortyrkonvention slår fast att stater som ratificerat konventionen inte får sända tillbaka någon till ett land där denne riskerar att utsättas för tortyr. Skamligt nog så har Sverige gjort precis detta så pass många gånger att vi tillhör bottenskiktet av de länder som tillträtt tortyrkonventionen.

Asylsökande barn omfattas inte av samma villkor och rättigheter som barn vilka vistas permanent i Sverige. Bland annat omfattas de inte av rätten till förskola, de har endast begränsad rätt till utbildning och de har inte samma tillgång till särskola. Detta strider mot flera artiklar i barnkonventionen, bl.a. artiklarna 2, 3, 28 och 29. Detta redovisas även i en annan kristdemokratisk motion.

Diskriminering av kvinnor

Sverige har ratificerat FN:s kvinnokonvention. I konventionens artikel 2 står det: *"Konventionsstaterna åtar sig att vidta alla lämpliga åtgärder för att avskaffa diskriminering av kvinnor från enskilda personers, organisationers eller företags sida."*

Sverige har en starkt könsuppdelad arbetsmarknad och i en rapport från FN:s CEDAW-kommitté, som ser över efterlevnaden av konventionen mot diskriminering av kvinnor, kritiserar Sverige på flera punkter, bland annat vad gäller lönegapet mellan kvinnor och män och kvinnorepresentation i företagsledning, på universitet och i utrikesförvaltningen. Våld mot kvinnor är ett annat problem. FN uppmanar även Sverige att uppmärksamma diskriminering av invandrarkvinnor, kvinnor med funktionshinder samt romska och samiska kvinnor. Kristdemokraterna vill därför att regeringen föreslår åtgärder som motverkar all diskriminering mot kvinnor och åtgärder för att underlätta avskaffandet av osakliga löneskillnader som beror av kön, liksom tar itu med de övriga problem som Sverige kritiserar för av FN. Detta redovisas även i en annan kristdemokratisk motion.

Det goda arbetet och yttrandefrihet på arbetsplatsen

FN:s allmänna förklaring artikel 23 och 24 handlar om rätten till "det goda arbetet", rätten till lön och lika lön för lika arbete och rätten till vila. Att människor som vill och kan arbeta inte har eller får möjlighet till detta är ett oer-

Fel! Okänt namn på

hört slöseri med kunskap och resurser. Det finns också ett starkt samband mellan arbetslöshet och ökad sjuklighet och dödlighet. Ohälsa i arbetet är ett växande samhällsproblem och stressrelaterade besvär blir allt vanligare. Höga krav i kombination med litet personligt inflytande ökar risken för ohälsa. Men samtidigt får inte misstaget göras att bara söka orsaker i arbetslivet, utan inbegripa hela människans livssituation när ohälsoproblemet analyseras.

Många offentligt anställda har på senare år, trots det förstärkta skyddet för den yttrandefrihet de åtnjuter, fått uppleva att ledningen försökt hindra dem från att säga sin mening offentligt. Antalet fall som hamnade hos JO flerfaldigades under 1990-talet. Omkring en tredjedel av ärendena ledde till att arbetsgivaren kritiserades för att ha kränkt den anställdes yttrande- eller meddelarfrihet. JO konstaterade att det i många fall berodde på att arbetsgivaren saknade kunskaper om de anställdas rätt att uttala sig fritt. Detta redovisas även i en annan kristdemokratisk motion.

Homosexuella, bisexuella och transpersoner (HBT)

I juni 2004 lade Säpo fram sin rapport om brottslighet kopplad till rikets inre säkerhet för föregående år, 2003. I rapporten kartläggs s.k. hatbrott – brott med främlingsfientliga, rasistiska, antisemitiska eller homofobiska förtecken. Statistiken visar att antalet hatbrott generellt hade ökat från föregående år. De homofobiska brotten ökade med 38 procent. Mellan åren 2000 och 2003 ökade antalet anmälda homofobiska brott med 76 procent. Ökningen av anmälningarna kan visserligen enligt Säpo till stor del förklaras med ökad anmälningsbenägenhet som tar avstamp i förändrad lagstiftning för ökat skydd för homosexuella samt att frågor som rör homosexuella och homosexualitet uppmärksammas alltmer. Säpo ser positivt på att fler anmäler brott eftersom brottsligheten då synliggörs. Men samtidigt så utesluter Säpo inte att en del av ökningen beror på en faktisk ökning av brottsligheten.

Men det finns också brott i Sverige som den socialdemokratiska regeringen har ansvar för. Fortfarande så avvisas homosexuella till länder där de riskerar kraftig förföljelse. Detta är oacceptabelt. Detta redovisas även i en annan kristdemokratisk motion.

Stockholm den 29 mars 2006

Helena Höij (kd)

Ingvar Svensson (kd)

Olle Sandahl (kd)

Ingemar Vänerlöv (kd)

Peter Althin (kd)

Yvonne Andersson (kd)